

MASARYKOVA UNIVERZITA

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA VÝCHOVY KE ZDRAVÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

(Ne)přítel pubescentů jménem Facebook

Vedoucí práce:

**RNDr. Mgr. Alice Prokopová, Ph.D.
Suchyňová**

Autor práce:

Veronika

Brno 2015

BIBLIOGRAFICKÝ ZÁZNAM

SUCHYŇOVÁ, Veronika. *Bakalářská práce: (Ne)přítel pubescentů jménem Facebook.*

Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra výchovy ke zdraví, 2015.

60 s. Vedoucí bakalářské práce RNDr. Mgr. Alice Prokopová, Ph.D.

ANOTACE

Bakalářská práce *(Ne)přítel pubescentů jménem Facebook* je rozdělena do dvou částí. První část je teoretická, kde je vysvětleno několik zásadních pojmů, jako například sociální sítě, Facebook, závislost, neinfekční choroby, raná adolescence, apod. Jsou přiblíženy klady i zápory velkého nárůstu sociálních sítí a jejich vliv na chování, komunikaci, sebepojetí i zdravotní stav dospívajících. Teoretická část práce vychází ze sekundární literatury zabývající se danou problematikou.

Tyto teoretické poznatky pak jsou využity v praktické části práce. Ta se skládá z dotazníků s uzavřenými i otevřenými otázkami, které byly pokládány žákům na vyšším stupni základních škol, tedy v rozmezí od deseti do patnácti let, a to především v okolí Břeclavska.

Informace byly čerpány z literárních a internetových zdrojů, z informací dotazovaných respondentů a z vlastní zkušenosti autorky jako „uživatelky Facebooku“.

KLÍČOVÁ SLOVA

Sociální sítě, Facebook, internet, raná adolescence, sebepojetí, vztahy, pedagogika, psychologie, přátelství, komunikace, volný čas, zdraví

SUMMARY

The bachelor's thesis *Frenemy of Pubescent Children Called Facebook* is divided into two parts. The first part is theoretical, explaining several essential terms like for example social networking sites, Facebook, addiction, non-infectious diseases, early adolescence and the like. The pluses and minuses of the fast development of social networking are examined, including their influence on adolescent behaviour, communication, self-concept and state of health. The theoretical part of this study was obtained from secondary literature sources relating to the given issue.

The thesis draws on these theoretical findings in the practical part. A questionnaire, using open-ended and close-ended questions, was distributed to secondary school children, ranging from ten to fifteen years of age and primarily coming from the Breclav area.

Data for this study were collected through literary and Internet sources, the information provided by the respondents and also using the author's own experience as „a Facebook user“.

KEYWORDS

Social networking sites, Facebook, Internet, early adolescence, self-concept, relationships, pedagogy, psychology, friendship, communication, spare time, health

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, s využitím pouze citovaných literárních pramenů, dalších informací a zdrojů v souladu s Disciplinárním řádem pro studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity a se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Brně dne 20. 03. 2015

.....

Veronika Suchyňová

PODĚKOVÁNÍ

V první řadě bych ráda poděkovala paní RNDr. Mgr. Alici Prokopové, Ph.D. za její cenné rady, vstřícný přístup, ochotu a odborné připomínky. Dále svojí sestře, která mi byla nápomocna po technické stránce a obtížích a byla mi hlavně velkou oporou.

Také chci poděkovat panu Mgr. Vysloužilovi za ochotu, vstřícnost a spolupráci při vyplňování dotazníků a v neposlední řadě všem respondentům, kteří byli ochotni věnovat chvíli ze svého drahocenného času na vyplnění dotazníku.

Obsah

ÚVOD	9
II. TEORETICKÁ ČÁST	11
1. PUBERTA (RANÁ ADOLESCENCE)	11
1.1. VYMEZENÍ POJMU	11
1.2. PSYCHOSOCIÁLNÍ DOSPÍVÁNÍ.....	13
1.2.1. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V OBLASTI PSYCHOSOCIÁLNÍ.....	13
1.2.2. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V REPRODUKČNÍ OBLASTI.....	14
1.3. NEINFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ DOSPÍVAJÍCÍCH	15
1.3.1. ATEROSKLERÓZA	16
1.3.2. HYPERTENZE	16
1.3.3. DIABETES MELLITUS	16
1.3.4. OBEZITA	17
2. INTERNET	18
3. SOCIÁLNÍ SÍŤE	18
4. FACEBOOK.....	19
4.1. HISTORIE A ZÁKLADNÍ INFORMACE	19
4.2. STATISTIKY	20
4.3. FUNKCE A MOŽNOSTI FACEBOOKU	21
5. ZÁVISLOST.....	22
5.1. NETHOLISMUS.....	23
II. PRAKTICKÁ ČÁST	25

6. CÍLE VÝZKUMU	25
7. METODIKA VÝZKUMU.....	26
8. CÍLOVÁ SKUPINA.....	26
9. VÝSLEDKY VYPLÝVAJÍCÍ Z DOTAZNÍKŮ.....	27
10. SHRNU TÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI	49
ZÁVĚR	51
ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
SEZNAM TABULEK.....	56
SEZNAM GRAFŮ.....	56
PŘÍLOHA	58

ÚVOD

Jistě každý člověk zná pořekadlo „Co na srdci, to na jazyku“. V dnešní době to již neplatí naprosto přesně. Dnešní mládež se spíše řídí citací „Co na srdci, to na Facebooku“.

Jakožto studentka pedagogické fakulty vidím své budoucí povolání na vyšším stupni základní školy. Tedy mezi žáky od 10 do 15 let. Jedná se o období pubescence neboli rané adolescence. Proto se zajisté o dospívající tohoto věku zajímám a spolupracuji s nimi i v rámci zájmových kroužků. Za dobu několika desítek let se však chování a vzhled v tomto věku poněkud změnil. Vše je jakoby urychleno, tedy děti mnohem dříve dospívají nebo se při nejmenším snaží být co nejdříve dospělými.

Název mé bakalářské práce je *(Ne)přítel pubescentů jménem Facebook*. „Ne“ je opravdu pouze v závorce, protože tuto sociální síť žádným způsobem neodsuzuji ani ji nechci nějakým způsobem v této práci pošpinit či se snažit znehodnotit. Z mého pohledu, jakožto jedné z uživatelů Facebooku, se jen domnívám, že Facebook není určen pro všechny. Je spousta lidí, která s ním prostě jen neumí pracovat, nebo na něj ještě nejsou dosti dozralí. Sice Facebook určil jisté omezení a osobním uživatelem se může stát pouze osoba starší 13 let, ale i tak je toto pravidlo velice lehce porušitelné. I tak si myslím, že tato hranice je na tak složitou a propracovanou sociální síť velice nízká. Nejen, že nám umožňuje spoustu výhod, ale skrývá v sobě i mnohá rizika, která si většina z nás neuvědomuje. A tím více ti, které bychom ještě měli sami chránit, naše děti.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické.

V teoretické části více upřesním pojem pubescent, blíže se podíváme na možná rizika či odchylky v dospívání. Dalším velkým tématem bude Facebook. Přiblížíme si nejen tuto sociální síť, ale řekneme si něco o internetu, o závislostech a o tom, jaká rizika mohou být spojena například s nedostatkem pohybu u dospívajících.

V praktické části budu vyhodnocovat dotazníky, které byly vyplněny třiceti uživateli Facebooku ve věku od 11 do 15 let. Dotazník se skládá ze dvaceti velice jednoduchých otázek, na které bylo možno většinou odpovědět jedním slovem, krátkou větou nebo číslem a 3 z těchto otázek měly na výběr více možností. Velkou výhodou pro mě bylo, když žák byl ochoten dotazník se mnou probrat ještě ústně nebo když jsme jej vyplňovali společně a já slyšela nejen fádňi odpovědi, ale také jejich názor a postoj. U mnohých otázek jsme se pozastavili a dokonce jsme se dostali i mimo téma práce, avšak i tak tyto poznatky byly pro mě velkou výhodou, obohacením a i značným poučením.

II. TEORETICKÁ ČÁST

1. PUBERTA (RANÁ ADOLESCENCE)

1.1. VYMEZENÍ POJMU

Definice puberty je dosti náročná, protože se liší jak u různých vědních oborů, tak i v rámci jednoho oboru u několika autorů. V tomto období mluvíme o dospívání, tedy o souboru různých změn člověka. Jedná se o změny vzhledu, chování, vnímání okolního světa i sebe sama, o hormonální změny vedoucí ke střídání nálad, apod. Jiřina Taxová (1987) označuje pubertu za první fázi dospívání. V této fázi nastávají hlavně hormonální změny, vývoj pohlavních znaků, změny postavy i výrazu obličeje. Novým ústředním znakem psychiky je představa a později pocit dospělosti, avšak psychické i sociální podmínky tomu ještě nejsou přizpůsobeny.

Docentka Hamanová popisuje dospívání (adolescenci) jako přechodnou fázi lidského života, kdy člověk přestává být dítětem, avšak ještě není dospělým. Sama uvádí, že dospívání nelze přesně vymezit, ale určuje tři fáze. Adrenarché – je období, v němž se naznačují budoucí pubertální změny, ale samo k pubertě ještě nepatří. Další fází je puberta, což je hormonálně podmíněný proces tělesného růstu a zrání. A nakonec samo dospívání, čili adolescence. Ta se dělí na časnou neboli ranou a ta se kryje s pubertou, střední a pozdní (Machová, Kubátová a kol., 2009).

Podle Machové existují tři fáze puberty: 1. Prepuberta, 2. Puberta, 3. Postpuberta. Prepuberta začíná u dívek v deseti letech a u chlapců asi ve dvanácti. V tomto období je urychlen růst, vývoj druhotných pohlavních znaků a růst a vývoj pohlavních orgánů. V pubertě tento vývoj pokračuje. U dívek se dostavuje první menstruace a u chlapců první výron semene. Po dosažení pohlavní dospělosti nastupuje postpuberta. V této fázi

je dosaženo plné reprodukční schopnosti, snižuje se hormonální hladina v krvi, uzavírá se většina růstových štěrbin a končí růst (Machová, 2010).

Profesor Jozef Kuric období rané adolescence vymezuje na věk 10 až 14 let u dívek a 11 až 15 let u chlapců. Sám ale tvrdí, že tato čísla jsou pouze přibližná. „*Sám charakter vývojového procesu nepřipouští žádné hranice.*“ (Kuric, 1986). Ranou adolescenci charakterizuje jako „... *jednak tělesné změny podmíněné jevy pohlavního dozrávání, jednak samotné pohlavní dozrávání. Do stadia dospívání zahrnujeme také všechny psychické změny, nové kvality a přínosy, které v průběhu vymezeného časového období objevují a pozvedají vyvíjejícího se jedince na vyšší vývojový stupeň.*“ (Kuric, 1986).

Vágnerová se svým názorem velmi neliší. Je si vědoma toho, že mnohé učebnice vývojové psychologie nedefinují samostatně pubertu, ale dávají ji spolu s adolescencí dohromady pod pojmem dospívání. V období mezi desátým a dvacátým rokem života se však dějí mnohé změny jak po vzhledové stránce, tak i po psychické. Proto i Vágnerová ve své knize rozlišuje tyto etapy a do období pubescence zahrnuje věk od jedenáctého do patnáctého roku života.

Sigmund Freud toto období nazývá genitálním stádiem kvůli oživení sexuálních pudů na jiné a vyšší úrovni než dříve (Vágnerová, 2000).

„*Možná, že puberta je jeden z nástrojů, jak příroda pečuje o lidský rod, aby nevyhynul. Protože člověk by asi nikdy dobrovolně neopustil to bezpečí vlastní rodiny, kde je o něj postaráno milujícími rodiči a rodiče by asi těžko přenesli přes srdce, že to rozkošné a bezproblémové dítě najednou odchází. Ale pak přijde spásná puberta a z toho rozkošného dítěte se stane nesnesitelný jedinec, který opovrhne svými rodiči, jejich hudbou, jejich oblečením, jejich životním stylem, takže nakonec jednou, když praští dveřmi a odejde, rodiče to jakž takž přežijí. Co je zajímavé, že hned venku na toho nesnesitelného jedince čeká jiný nesnesitelný jedinec, ovšem opačného pohlaví, který také před chvílí někde praští dveřmi a ti dva nesnesitelní pocítí k sobě tak neuvěřitelnou náklonnost, že spojí své životy a stanou se z*

nich ti báječní milující rodiče, od kterých by žádné dítě neodešlo, nebýt puberty. Je to podle mě velmi rozumné, a co příroda dělá, dobře dělá.“ Marek Eben (wikiquote [online], 2013).

1.2. PSYCHOSOCIÁLNÍ DOSPÍVÁNÍ

Fyzické změny v dospívání jsou doprovázeny i změnami v chování, myšlení a jednání. Je to dáno hormonální změnou funkcí. Člověk v tomto období má „*kolísavé emoční ladění, větší labilitu a tendenci reagovat přecitlivěle i na běžné podněty.*“ (Vágnerová, 2000). Pubescent je více uzavřený a tím pádem může na okolí působit odmítavě, nepřátelsky nebo například odměřeně. Jedná se však spíše o obranné reakce. Bojí se, že by mu člověk mohl ublížit, že mu stejně nikdo nerozumí a nedokáže mu v jeho potížích pomoci. Lawren Bauman se ve své knize „*Jak přežít pubertu*“ (2001) zabývá otázkami typu *Proč se moje dítě tak vzteká?, Dítě odmítá povinnosti, Moje dítě nemá žádné kamarády, Moje dítě se zhoršilo ve škole*, atd. a zároveň tvrdí, že každý problém se dá vyřešit. Knihu napsal především pro rodiče k zamyšlení nad svým jednáním a navrhuje konkrétní postupy na příkladech z praxe. Proto je důležité, aby se pubescent cítil v bezpečí a měl pocit jistoty jak v rodinném prostředí, tak i ve škole a mezi přáteli.

1.2.1. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V OBLASTI PSYCHOSOCIÁLNÍ

Období dospívání není lehké už jen z důvodu mnohých změn, kterými pubescent prochází. Proto se velmi často uchylují spíše k rizikovému chování, nežli ke zdravému životnímu stylu. Dospívající člověk si chce například zvýšit svoje sebevědomí, zapadnout do party, a tak podlehne tlaku svého okolí. U pubescentů se objevují časté změny nálad, smích střídá pláč a ne vždy musí mít konkrétní příčinu. Má pocit, že mu nikdo nerozumí, že ho nikdo nemá rád. Mnohdy se v tomto období vyskytují problémy v rodině, kdy pubescent má pocit, že od svých rodičů slychá jen rozkazy a zákazy, že ho

nepochvální, že mu nerozumí, buď se starají hodně, nebo naopak málo. A na druhou stranu má rodič pocit, že se mu výchova jejich dítěte vymyká, že se jim vzdaluje, že si s ním neví rady. Každé dítě v tomto období potřebuje své rodiče. Na jednu stranu chce, aby se s ním jednalo jako s dospělým, protože už přeci není žádné malé dítě, ale pokud se něco stane, potřebuje mít jistotu u své rodiny. Potřebuje vědět, že za ním někdo stojí, že ho vždy podrží, pochválí a pomůže.

Rizikové chování v dospívání může znamenat nepřiměřený a brzký sexuální život, zneužívání návykových látek, tj. drogy, alkohol,... Dále sem patří různé konfliktní situace, jako jsou časté hádky, útěky z domova, velká a neomluvená absence ve škole, nepřiměřené chování, ať už drzé, nepromyšlené nebo rovnou rizikové, jako je nepřiměřená jízda v autě. To je nejčastější příčinou úmrtí dospívajících.

1.2.2. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V REPRODUKČNÍ OBLASTI

V období celého dospívání se mění psychologické i biologické znaky člověka, to znamená, že se mění nejen jeho tělo, ale i jeho touhy, zájmy a priority. Proto zahájení pohlavního života v tomto období je velmi předčasné a vede k různým problémům jak zdravotním, tak i sociálním a vede též ke střídání partnerů. Brzký začátek se sexuálním životem způsobuje nedostatečná výchova, nízké sebevědomí, málo zájmů a špatné určování priorit.

To, že puberta je pro zahájení sexuálního života předčasná, je dáno několika důvody. Jedním z nich je například biologická nedozrálost u dívek. Dívka není zralou ženou, tedy nemá zralou sliznici děložního čípku, což vede k častějším infekcím. Dále je to nedostatečná psychologická, sociální a ekonomická zralost. Dospívající člověk má jinou stupnici hodnot, jeho psychický stav by mohl být nestabilní a mohl by svých nerozvážených činů později litovat. Tedy pouhá zvědavost, tlak vrstevníků nebo jakékoli strádání je špatným důvodem. V neposlední řadě je nutno podotknout, že ochrana před pohlavními nemocemi i před otěhotněním je snižena (Machová, Kubátková a kol., 2009).

1.3. NEINFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ DOSPÍVAJÍCÍCH

Vznik neinfekčních chorob je ovlivněn především způsobem života dnešního světa. Doba je hektičtější, než byla dříve. Lidé stále někam spěchají, dělají vše ve stresu, myslí si, že na vše mají málo času. Paradoxně je tato doba též pohodlnější díky všem vyspělým technologiím, jako jsou mobilní telefony, počítače, internet, hromadná doprava, atd. Lidé jsou tedy více ve stresu, než byli dříve, na druhou stranu se však méně pohybují a stravují se nezdravě, ve spěchu ve fastfoodech. Svě také udělá kouření a pití alkoholu. Není žádnou výjimkou, že těmito nemocemi trpí i dospívající mládež. I na ně se totiž vztahuje tento způsob života. Polovinu svého dne prosedí ve školní lavici a o přestávkách musejí být spíše potichu a v klidu. Jsou na ně kladeny stále větší nároky, a když přijdou ze školy (většinou s pomocí MHD), usednou k jídlu a učení. Ve svém volném čase se věnují především počítači, kde hrají hry, dívají se na filmy a seriály nebo navštěvují různé sociální sítě.

Období dospívání je též velmi náročné z hlediska psychosociálních změn, jak bylo již uvedeno v předchozí kapitole. Jedná se o takové vzpurné období člověka. Pubescent si myslí, že vše co dělá je správně a nepotřebuje přeci nějakou radu z okolí. Možná si i uvědomuje rizika a nebezpečí, které plynou z jeho chování, ale již nepřemýšlí nad následky, které mohou vzniknout. Proto mnoho lidí již v rané adolescenci začíná s kouřením cigaret, pitím alkoholu a rizikovým sexuálním chováním. Toto vše vede ke vzniku neinfekčních chorob.

Mezi tyto choroby patří například:

- ateroskleróza,
- hypertenze,
- cukrovka,
- obezita, atd.

Machová ve své knize *Výchova ke zdraví* uvádí, že nejčastější příčinou úmrtí v České republice jsou nemoci srdce a cév, tedy kardiovaskulární nemoci (Machová, Kubátková a kol., 2009).

1.3.1. ATEROSKLERÓZA

Ateroskleróza neboli zužování a ucpávání tepen. Patří tedy do kardiovaskulárních chorob. „*Průtok krve v postižené oblasti klesá a snižuje se její zásobení živinami a kyslíkem.*“ (Machová, Kubátková a kol., 2009). To znamená, že může vzniknout cévní mozková příhoda, infarkt myokardu nebo aneuryzma. Tato choroba nevzniká ze dne na den, ale je důsledkem několika let špatného chování a stravování. Jsou tedy různé faktory ovlivňující tuto nemoc, jako vysoký krevní tlak, diabetes mellitus, obezita, nedostatek pohybu, kouření, atd. Muži jsou touto nemocí více postiženi, jelikož je žena v době plodnosti chráněna hormonálně. Též jsou možné dědičné vlivy.

1.3.2. HYPERTENZE

Hypertenze neboli vysoký krevní tlak je cévní onemocnění a spadá též do kardiovaskulárního onemocnění. Norma krevního tlaku se považuje 120/80 torrů. „*Jakékoli vyšší hodnoty nad 140/80 torrů se považují za rizikové.*“ (Machová, Kubátková a kol., 2009). Hypertenzi způsobuje převážně stres a vysoké psychické napětí. Chránit se před ním můžeme zdravou životosprávou, dostatkem spánku, relaxace, pohybu, atd., a to již od útlého věku.

1.3.3. DIABETES MELLITUS

Diabetes mellitus neboli cukrovka souvisí s aterosklerózou a způsobuje její urychlení. Spočívá v nedostatku inzulínu v těle nebo jeho špatné funkci.

Statistika Ústavu zdravotních informací a statistik uvádí, že v roce 2005 bylo v České republice léčeno na diabetes mellitus více jak 1500 dívek a chlapců do 19 let. V období dospívání se léčení cukrovky horší, a to z několika důvodů. Podle Machové je to zvýšená potřeba jídla, náhlé zaplavení organismu pohlavními buňkami a také zhoršená spolupráce při léčbě, jelikož rodiče již nemají nad svými potomky takový

dohled, přitom dítě se ještě samo nedokáže o svoji léčbu postarat (Machová, Kubátková a kol., 2009).

1.3.4. OBEZITA

Nadváha je způsobena nadměrným hromaděním podkožního tuku. Pro zjištění ideálu se bere v úvahu poměr hmotnosti a výšky. V současnosti se využívá BMI (Body Mass Index), který se vypočítá jako hmotnost děleno výška na druhou. Za normu se považuje výsledek 18,5 – 25 BMI. Pokud bude výsledek nižší, jedná se o podváhu. Pokud však bude vyšší, je to nadváha. Výsledek vyšší než 30 BMI je již však obezitou (Machová, Kubátková a kol., 2009). *„U dětí však nesmíme přesně počítat BMI nebo hlídat tuk v těle. Přiměřené tukové vrstvy jsou nutné jako tepelná i mechanická izolace a hlavně jako zásobárna energie, kterou děti potřebují ke správnému růstu.“* Váhu dítěte musí také posuzovat podle výšky, stavby kostry a svalů a ne podle věku. (Šimsová, Straková, 1972).

Nejčastější příčinou obezity je nadměrný přísun potravy a nízká pohybová aktivita, dědičnost a v posledních letech se též uvádí porucha regulace bílkoviny leptinu.

Obezita způsobuje další onemocnění jako je vysoký krevní tlak, diabetes mellitus, nádorová onemocnění kardiovaskulární onemocnění, atd.

Léčba spočívá v dostatku pohybové aktivity a ve zdravém životním stylu. Diet, při kterých jde především o hladovění, by se měl člověk vyvarovat, protože v tomto případě o léčbu nejde.

2. INTERNET

Internet je „celosvětová počítačová síť umožňující zasílat elektronickou poštu a vyhledávat informace všeho druhu“ (Jirásek, 2002). Představuje celosvětovou síť počítačů, tabletů, mobilních telefonů, aj. obsahující nesmírné množství údajů, které jsou přístupné například přímo z vašeho osobního počítače (Koval, 1997).

„První vizi počítačové sítě nalezneme v povídce z roku 1946. Dne 29. října 1969 byla zprovozněna síť ARPANET se 4 uzly, které představovaly univerzitní počítače v různých částech USA. Síť byla decentralizovaná, takže neměla žádné snadno zničitelné centrum a používala pro přenos dat. Od té doby počet připojených počítačů i uživatelů exponenciálně roste.“ (Wikipedie [online], 2015).

V dnešní době není snad nikdo, kdo by neznal pojem *internet* a jeho alespoň základní funkce. Již děti na základní škole používají internet pro vyhledávání informací do školy i pro osobní účely. Spousta lidí internet používá dále i v práci. Dříve byl používán za pomoci počítače, nyní je však součástí i každého novějšího mobilního telefonu.

3. SOCIÁLNÍ SÍŤ

Sociální sítě se stávají čím dál více populárnější. O tom svědčí již fakt, že mají stále více uživatelů a vznikají další a další. Některé jsou určeny na hledání práce, některé jako seznamka a některé pro komunikaci a sdílení věcí, myšlenek a postojů se svými přáteli. Některé z nich jsou dobře zabezpečeny a umožňují částečné soukromí, některé však nikoli nebo alespoň nedostatečně. I tak záleží především na samotném uživateli. Někteří lidé, a to především mladiství, si neuvědomují možná rizika spojená s neopatrným používáním sociálních sítí a zveřejňováním svého soukromí. V mnoha případech totiž dochází k zneužívání dat a krádeži identity. Člověk si musí uvědomit, že na internetu nikdy není anonymní a vše, co na internet vloží, se již nedá vzít zpět.

Problém mladých lidí je v tom, že nad nebezpečím sociálních sítí vůbec nepřemýšlejí nebo jsou nedostatečně informováni.

Nejznámější sociální sítě jsou podle Wikipedie:

- Facebook
- Twitter
- Google+
- SoCl
- LinkedIn
- MySpace

4. FACEBOOK

4.1. HISTORIE A ZÁKLADNÍ INFORMACE

Facebook je společnost provozující největší sociální síť, která má téměř jeden a půl miliardy uživatelů po celém světě. Již v roce 2010 bylo jasné, že Facebook překonal i vyhledávač společnosti Google. *„Polovina uživatelů se navíc přihlašuje každý den a dohromady na něm všichni stráví přes 700 miliard minut za měsíc - průměrně tu každý stráví 19 minut denně. Ačkoliv je původně americký, 70 % jeho uživatelů se připojuje z území mimo Spojené státy. K dispozici je jim 70 jazykových mutací. Společnost zaměstnává více než 1700 lidí a její sídlo je v kalifornském Palo Alto, po boku dalších IT společností jako Hewlett-Packard, Google či Apple. Prezidentem firmy je Mark Zuckerberg, který Facebook také v roce 2004 založil.“* (Aktuálně.cz [online], 2010).

Jméno serveru vzniklo z papírových letáků zvaných *Facebooks*, které se rozdávají prvkům na amerických univerzitách. Tyto letáky slouží k bližšímu seznámení studentů mezi sebou.

Mark Zuckerberg byl harvardský student psychologie. Původně byl tedy The Facebook.com určen jen studentům Harvardské univerzity. Později se však rozšířil pro všechny studenty vysokých škol. Podle Wikipedie ([online], 2015) v České republice k prvním otevřeným vysokým školám patřila Masarykova univerzita. Na začátku roku 2006 se mohly připojovat na Facebook různé společnosti a od srpna téhož roku již mohl Facebook používat každý zaregistrovaný člověk starší třinácti let.

4.2. STATISTIKY

- **Aktivních uživatelů:** 1,4 miliardy (7/2014)
- **Průměr nových uživatelů za den:** 1000000
- **Zhlédnuté stránky:** Přes 70 miliard za měsíc
- **Vyhledávání:** Přes 500 triliónů za měsíc
- **Velikost indexu vyhledávání:** 200 GB
- **Největší země:** USA, Kanada, Spojené království

Další země seřazené podle počtu uživatelů: Austrálie, Turecko, Švédsko, Norsko, Jižní Afrika, Francie, Hong Kong.

- **Největší sociální síť:** Londýn, UK: 1 760 596 a Toronto, Kanada: 966 092
- **Pořadí v návštěvnosti všech webových aplikací na světě:** 3.
- **Fotografií:** 140 miliard fotografií (denně se nahraje na Facebook 200 milionů fotografií)

Statistika uvedena online na Wikipedie 2015

4.3. FUNKCE A MOŽNOSTI FACEBOOKU

Pokud začínáme s Facebookem, je nutné založit si vlastní účet. Vyberete si zemi, jazyk, vložíte svoji e-mailovou adresu, nahrajete fotografii atd. Jakmile dokončíte tento postup, ve kterém vás bude stránka sama provázet několika kroky, potvrdíte svou registraci pomocí e-mailové adresy. Tím bude registrace dokončena a připravena hlavní strana pro dotvoření profilu. Považuji za velmi důležité nastavit soukromí. Každá z informací uvedená na internetu tam totiž zůstává. A stále častěji se setkáváme s krádeží identity nebo vytvářením falešných profilů. „Facebook si všechny informace, které do něj zadáte, archivuje. Ani změny v nastavení či zrušení účtu vám nepomohou“ (Kulhánková, Čamek, 2010).

- **FOTKY** – aplikace umožňující sdílení fotografií za pomoci sociální sítě
- **ZEĎ** – každý uživatel má ke svému profilu i tzv. zeď, na kterou mu mohou i ostatní psát vzkazy, sdílet fotografie a videa, atd.
- **CHAT** – asi nejpoužívanější aplikace Facebooku. Slouží ke komunikaci mezi jednotlivci a mezi skupinou přátel
- **ŠŤOUCHNUTÍ** – tato aplikace se objevovala již třeba v ICQ. Jedná se o pošťouchnutí, připomenutí se, navázání kontaktu
- **UDÁLOSTI** – Facebook umožňuje vytváření různých událostí a v podobě pozvánek jsou rozesílány mezi uživateli. Po potvrzení účasti vám Facebook hlídá datum konání a nelení s jeho připomenutím
- **SKUPINY** – aplikace sloužící pro určitou skupinu lidí, přátel či nepřátel, které však něco spojuje. Může se jednat o skupinu v rámci třídy, školy, zájmového kroužku, milovníků rychlých aut, krásných žen, maminek a spousty a spousty další. U některých se jedná o tajnou a uzavřenou skupinu, jiné mohou být naprosto veřejné a přístupné pro každého.
- **HRY** – Facebook spojuje lidi nejen pomocí psané komunikace, ale i zábavy. Existuje tedy spousta vytvořených her přímo pro Facebook, kde je nutné připojení k síti a buď můžete hrát jako jednotlivec nebo i se skupinou přátel a

například v rámci této sociální sítě si pomáhat (předávat životy, kódy pro další level, atd.)

Velkou výhodou je v dnešní době fakt, že Facebook již není jen možností počítačů, ale tato sociální síť se dá také stáhnout jako aplikace do mobilu. Tím pádem je člověk stále, pokud je připojen k internetu, ve spojení s okolím. Otázkou zůstává, zda tímto člověk nepřichází o svůj čas a soukromí.

5. ZÁVISLOST

Závislost můžeme označit také pojmem touha. Nelze totiž přesně oddělit od našeho života. V knize *Patologické závislosti* (Pokorný, Telcová, Tomko, 2002) autoři uvádějí, že všichni jsme do jisté míry na něčem závislí. Ať už se týká o úroveň osobní, rodinnou, skupinovou nebo celosvětovou, v každé z nich mluvíme o jisté míře a druhu závislosti.

Pokud vyslovíme slovo „závislost“, většina lidí si představí drogy či alkohol. Jedná se opravdu o jednu z nejhorsích a nejčastějších forem závislostí. Při užívání návykových látek člověk mění svoje chování, pocity, jednání, ale také se mění jeho vzhled, zhoršuje zdravotní stav a mnohdy těžká a neléčená závislost může vést ke smrti. Jedná se však také například o závislost na zdravém jídle, na cvičení, na hraní počítačových her, sociálních sítí, závislost na sociálním statusu, na informacích a mnohé další.

Je nutné však rozlišovat také návyk od závislosti. *„Návyk začíná, vzdáme-li se perspektivy dosavadního života a droga utváří rozhodujícím způsobem náš všední den... Každá droga skrývá nevyhnutelně riziko, že ten, kdo ji konzumuje, se stane na ni i závislým... Psychická závislost nastává vždy jako první a je počátkem každé terapie... Psychická závislost na droze se projevuje ve vše ovládajícím přání vzít si zase drogu, i když závislý ví, že tím hazarduje s vlastním zdravím... V žádném období života nezvládne člověk tolik úkolů a změn jako v těch čtyřech až pěti letech svého období.“* (Göhlert, Kühn, 2001). Závislost, kterou autoři popisují, se nemusí vztahovat pouze na

drogy. Může se jednat i o závislost na sociálních sítích, kdy pubescent opravdu prochází změnami a náročným obdobím a potřebuje najít někde (nebo v něčem) útěchu.

Závislost vzniká opakovaným kontaktem s předmětem závislosti. Kontakt je stále častější, silnější, vyhledávanější a délka trvání se prodlužuje. Při trpění určitou závislostí se snižuje schopnost sebeovládání na danou věc, která pak začne do jisté míry člověku organizovat a zasahovat do jeho života. Jedinec na objekt své závislosti stále myslí a není schopen přerušit vztah k němu (Pokorný, Telcová, Tomko, 2002).

5.1. NETHOLISMUS

Netholismus nebo netomanie je závislost na internetu. Stále více lidí, a především mladých, stále častěji propadá kouzlu internetu. Je to částečně způsobeno dobou, ve které žijeme. Internet a celkově počítače nebo i vyspělé technologie, se staly nedílnou součástí našeho každodenního života. Internet využívají již děti na základní škole například pro vyhledávání informací ke studiu. S postupem času jej využívají dále i na střední škole nebo vysoké škole i v zaměstnání. V tomto případě by se spíše zřejmě hovořilo o workoholismu. Tím, že internet používáme již několik let a téměř dennodenně, není nic zvláštního a udivujícího na tom, že internet neslouží jen k práci. Při dlouhém vyhledávání informací o „obojživelnících“ nebo při psaní rozsáhlých seminárních prací si „odskočíme“ i k jinému tématu jako takovou formu mírného odreagování. Nakonec člověk zjistí, že se dívá do počítače již několik hodin a nenapsal ani jednu stranu. Z důvodu milionu informací, co v sobě internet ukrývá, se od něj mnohdy nemůžeme odtrhnout a jedna webová strana nás zavede ke druhé.

Mnozí však si internetem nekrátí jen volné chvíle, ale upřednostňují ho před realitou. Podle Karla Nešpora (2000) nadměrná časově náročná účast na internetových diskusních skupinách odtrhuje člověka od svých reálných vztahů. *„Podstatu netomanie lze spatřovat v tom, že většina lidí nepotřebuje naplnit své ambice a představy*

v reálném životě... Další příčinou, která přispívá ke vzniku netomanie, je nízké sebehodnocení a pochybnosti o sobě samém. Jedná se o to, že člověku s nízkým sebehodnocením internet nabízí zisk pozitivní odezvy, která mu umožňuje zvýšit si svoji osobní prestiž.“ (Pokorný, Telcová, Tomko, 2002). Jak je to ale s pubescenty? Podle poznatků již uvedených i v předchozích kapitolách můžeme tedy říci, že člověk v období pubescence si připadá osamělý, nepochopený a hledá nejen lidi kolem sebe, partu, do které by patřil, ale především hledá sám sebe. Hledají tedy mladí lidé na internetu a především tedy na sociálních sítích určité uznání? Mohou si tam vytvořit vlastní „realitu“, která je jim příjemnější? Mohou se na internetu chovat jinak? Třeba jak by se rádi chovali, jak by rádi vypadali, ale skutečný život jim to nedovoluje. Můžeme říci, že pubescent vlastně trpí pochybností o sobě samém a tak tedy na internetu hledá ty pozitivní odezvy, jak bylo uvedeno výše. Svou vinu má jistě i dnešní výchova a styl života, protože děti jsou vychovávány spíše technikou a ne rodinou.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část osvětlí metodu, kterou jsem použila pro získání informací. Popíše blíže cílovou skupinu a vysvětlí cíle, které jsem se snažila vyzorovat. Tato část obsahuje taktéž shrnutí otázek, které byly žákům kladeny a pro lepší představivost jsou použity také grafy.

6. CÍLE VÝZKUMU

Cílem je zjistit a porovnat několik hledisek. Otázky byly přizpůsobeny především na zamýšlení se nad dnešním chováním dětí a také rodičů. I když jsem se na rodiče přímo neptala nebo ani s nimi danou problematiku neprobírala, jedná se i o ně. Z mého subjektivního pohledu si rodiče v dnešní době již neumí hrát, neumí si udělat na své děti čas, nemají trpělivost jim cokoli vysvětlovat. Dříve se dítě těšilo ze školy domů, že nebude již muset sedět zavřeno v místnosti a bude moci jít ven s přáteli. Dnes se dítě těší domů, až si odpočine a usedne k televizi nebo počítači. Je to možná dáno i tím, že jsou na ně kladeny ve škole vyšší nároky, než tomu bylo dříve. Avšak nejen na děti, ale celkově na společnost jsou kladeny vyšší nároky. Rodiče proto nemají mnohdy ani čas na své děti, jak by měli. Ovšem pokrok technologií jim v tomto velice „pomáhá“. Jak zabavit dnešní dítě, které nechodí ještě do školky, když maminka potřebuje uklidit? Pustíme mu televizi. Když je dítě již motoricky zručnější, pustíme mu nějakou hru na počítači. Z vlastní zkušenosti vím, že děti mladší tří let si dokážou sami pustit televizi, DVD přehrávač a zapnout si pohádku. Nebo pustit počítač či tablet a najít si tam hru, kterou již dříve hráli. Stačí jim jednou ukázat na mobilním telefonu, že tam máte pěkné fotografie pejsků a později zjistíte, že si je dítě prohlíží samo. Jak potom má vypadat zábava těchto dětí v budoucnu? Umí si dnešní děti vůbec hrát? Mají nějakou fantazii? Kdy přestávají být dětmi? Umějí se začlenit do kolektivu? PhDr. Eva Labusová tomu věnovala celou kapitolu ve svém článku „*Jsou dnešní děti přetížené?*“. Kapitola má název „*Hraní: Pohyb a zapojení fantazie a smyslů, nikoli monitory*“ a popisuje to, že

nedostatečná fantazie, neorganizované hry a kontakt s prostředím dítěti ubližuje. Zhoršuje se pohyblivost dětí, hrozí obezita, ubývá schopnost improvizace a manuální schopnost. Přehnaně organizovaná a přísná výchova může vést k hyperaktivitě, impulzivitě nebo problémům s pozorností. (Šance dětem [online], 2013).

7. METODIKA VÝZKUMU

Nejvhodnější metoda výzkumu pro mou bakalářskou práci a pro můj záměr byla kvantitativní metoda, tedy vyplňování dotazníků. Dotazník se skládal z dvaceti jednoduchých otázek, na které se dalo odpovědět většinou jedním slovem nebo z otázek uzavřených, kdy bylo možno zakroužkovat více odpovědí. Nehledala jsem pouze přesné informace. Mým záměrem bylo také to, aby si dnešní mládež při vyplňování dotazníků uvědomila, že by například nemuseli trávit tolik času na internetu, že by si neměli přidávat do svých přátel na sociálních sítích i ty, které vůbec neznají, protože to může být nebezpečné, aby dokázali pochopit podstatu přátelství nebo například i to, jak je důležité udržovat s přáteli osobní kontakt.

Dotazník skládající se ze dvaceti otázek obsahuje 3 otázky s výběrem několika možností a 17 otázek, na které bylo potřeba odpovědět vlastními slovy. Jednalo se převážně o jednoslovné odpovědi nebo uvedení čísla.

8. CÍLOVÁ SKUPINA

Cílovou skupinou byli žáci druhého stupně základní školy, tedy pubescenti ve věku 11 až 15 let. Velkou část dotazníků mi pomohli vyplnit žáci na Základní škole v Rakvicích se souhlasem a za spolupráce s panem ředitelem Mgr. Vysloužilem. Zbytek dotazníků mi vyplnili děti mých rodinných známých.

Na Základní škole v Rakvicích probíhalo vyplňování dotazníků v době jedné vyučovací hodiny, které jsem se sama neúčastnila. To znamená, že jim byly dotazníky

rozdány a já si je byla pouze vyzvednout. V ostatních případech jsem se sama účastnila vyplňování, kdy jsem otázky předčítala a probíhalo to spíše formou rozhovoru. V tomto případě byl dotazník vyplněn stejnou cestou a způsobem, jako v prvním případě, avšak jsem měla možnost si s dotyčnými o používání Facebooku a celkově sociálních sítí více pohovořit. V některých případech jsme společně došli dokonce na ten fakt, že pubescent sám nevěděl, že je možnost nastavit si na Facebooku „viditelnost“, že je možné sdílet příspěvky a fotografie jen se svými přáteli nebo že dokonce si mohou přímo vybrat se kterými. Proto po diskuzi a požádání o úpravu profilu jsem nezhálela a ihned jsme usedli k počítači a profil na Facebooku dotyčnému upravili podle jeho přání. Líbilo se mi, že formou rozhovoru si i sami žáci uvědomili několik malicherností, které provádějí.

9. VÝSLEDKY VYPLÝVAJÍCÍ Z DOTAZNÍKŮ

OTÁZKA Č. 1 – *Věk*

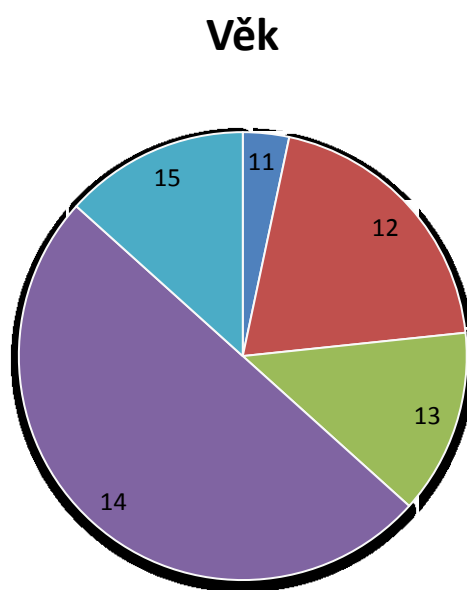
Dotazník byl podáván uživatelům Facebooku, žákům vyššího stupně základních škol, tedy mezi jedenáctým a patnáctým rokem.

Dotazník vyplnil jeden pubescent ve věku 11 let, šest ve věku 12 let, čtyři ve věku 13 let, nejvíce, tedy patnáct žáků bylo ve věku 14 let a čtyři žáci 15 let staří.

Tabulka 1.

VĚK	POČET
11	1
12	6
13	4
14	15
15	4

Graf 1.

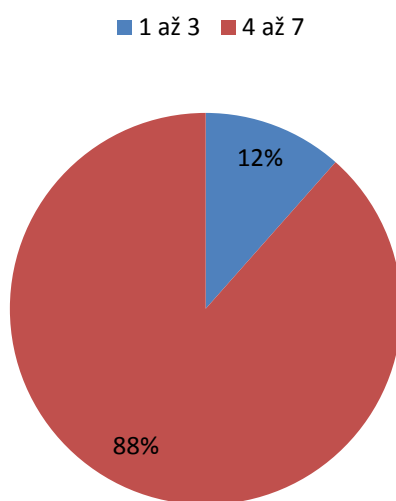
OTÁZKA Č. 2 – Kolik dní v týdnu jsi na počítači?

Touto otázkou jsem chtěla zjistit, jak důležitý je počítač pro současné pubescenty a zda na něj chodí každý den nebo jen pár dní v týdnu a využívají jej tedy spíše pro potřeby vzdělávání či občasné zábavy nebo zda na vyplnění volného času.

Na otázku velká většina odpověděla, že na počítači tráví téměř každý den v týdnu. Nejčastější odpovědi byly 5, 6 a 7 dní. Jen tři žáci odpověděli, že na počítači tráví méně než 4 dny v týdnu. Někteří to však komentovali i tím, že mají telefon, který jim umožňuje připojení na internet a na kterém mají spoustu her a počítač tak často nepotřebují.

Graf 2.

KOLIK DNÍ V TÝDNU JSI NA POČÍTAČI?

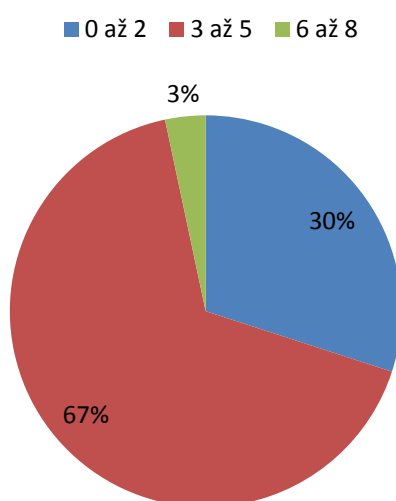

OTÁZKA Č. 3 – Kolik hodin denně jsi na počítači?

Třetí otázka se potom týkala času, který za ten den na počítači pubescenti asi stráví. Nejčastější odpovědí bylo 3 až 5 hodin. To by tedy mohlo znamenat, že žák přijde domů přibližně mezi 14-15hodinou. Pokud odečteme také čas například na jídlo a hygienu, můžeme konstatovat, že jakmile sedne pubescent k počítači, vydrží na něm například celé odpoledne nebo i večer. Devět žáků odpovědělo, že na počítači tráví maximálně 2 hodiny, ovšem i zde se našel dodatek, že existují „chytré“ mobilní telefony a počítač není tolik potřeba. Pouze jeden z respondentů odpověděl, že na počítači tráví každý den a většinou od doby, kdy přijde domů ze školy až do doby, než jde opět spát.

Graf 3.

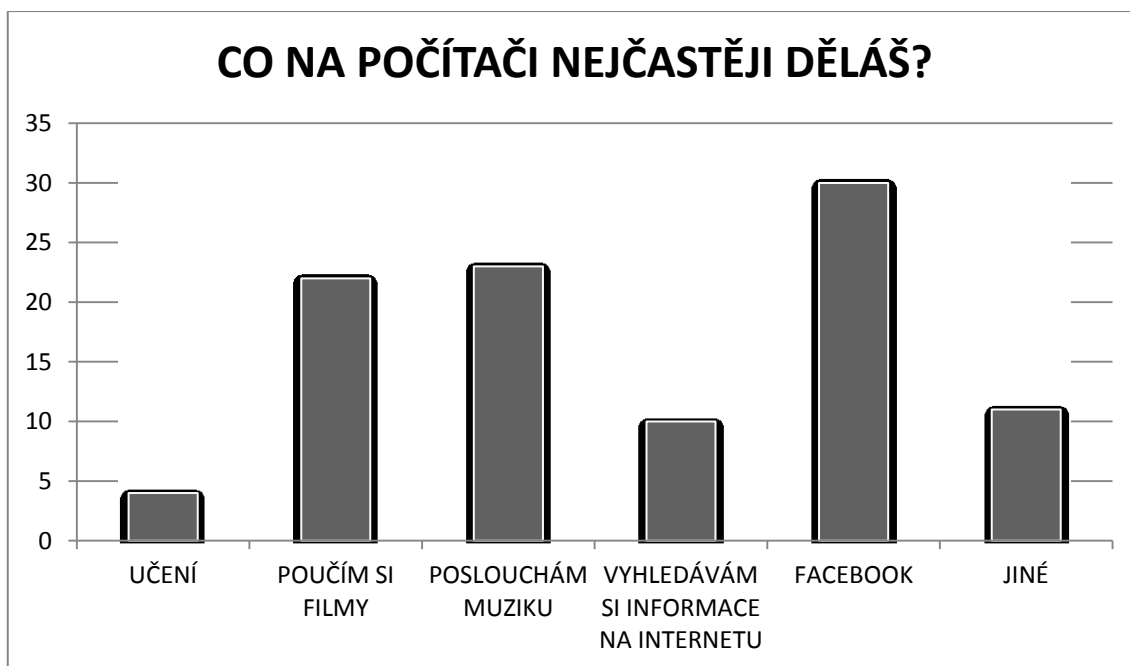
KOLIK HODIN DENNĚ JSI NA POČÍTAČI?

OTÁZKA Č. 4 – Co na počítači nejčastěji děláš?

Čtvrtá otázka měla na výběr více možností. Ptala jsem se v ní žáků, co na počítači nejčastěji dělají. Samozřejmě jsem uvedla také učení, a to s domněnkou, že počítač a internet jsou skvělým zdrojem poznávání a informací, a tím pádem jsou vhodné pro učení. Ze třiceti dotazovaných pouze čtyři z nich odpověděli, že počítač používají také na učení a kvůli škole. Pouhá jedna třetina z nich uvedla také to, že by si na internetu vyhledávali různé informace potřebné jak pro školní účely, tak pro své soukromé, tedy pro své koníčky a potřeby. Všech třicet ale odpovědělo, že používají aplikaci zvanou Facebook (což bylo také účelem a podmínkou pro vyplnění dotazníku). Většina z nich si však na počítači pouští spíše muziku nebo sleduje filmy.

Graf 4.

OTÁZKA Č. 5 – Kolik hodin denně jsi na Facebooku?

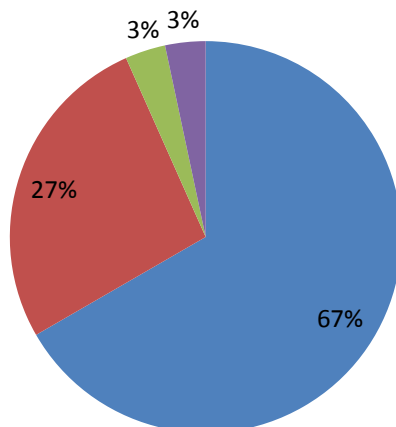
Jelikož všichni respondenti jsou uživateli sociální sítě Facebook, zajímalo mě, kolik hodin denně na něm tráví. Ačkoli jsem čekala mnohem větší číslo, nejčastější odpovědí bylo, že na Facebooku tráví maximálně 2 hodiny za den. Takto odpověděly celé dvě třetiny. Osm z respondentů uvedlo, že na Facebooku tráví kolem 4 hodin denně, jeden uvedl přibližný čas 8 hodin a dočkala jsem taktéž odpovědi, že jeden z respondentů je na Facebooku celý den.

Celodenní připojení stejně tak jako velice krátké avšak časté připojení na sociální sítě může být opět způsobeno vyspělostí mobilních telefonů a tak tento fakt musíme brát také v úvahu.

Graf 5.

KOLIK HODIN DENNĚ JSI NA FACEBOOKU?

■ 0 až 2 ■ 3 až 5 ■ 6 až 8 ■ 9 a více

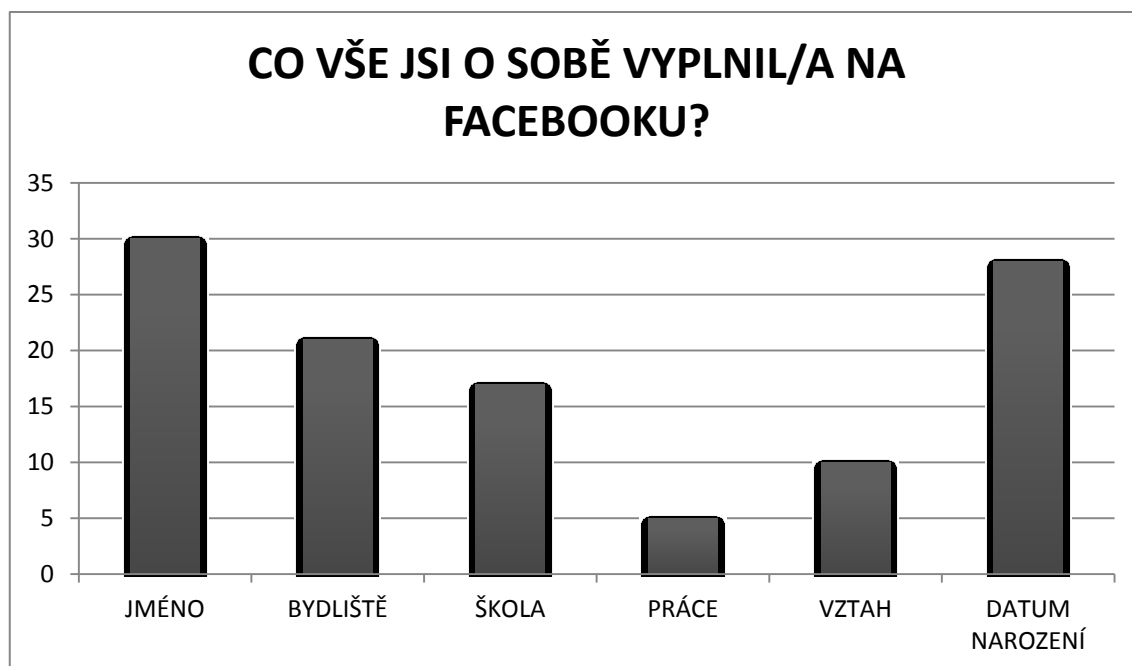

OTÁZKA Č. 6 – Co vše si o sobě vyplnil/a na Facebooku?

V této otázce bylo opět možnost vybrat několik odpovědí. Podstatou bylo zjistit, co vše o sobě pubescenti vyplňují na svém profilu na Facebooku. Jak víme, je velmi nebezpečné o sobě vyplnit naprosto celý profil na sociální síti a tu ještě nemít dostatečně zabezpečenou.

Všichni odpověděli, že vyplnili své jméno. To je ovšem jeden z povinných údajů, bez kterého si profil založit nemůžete. Otázkou ale je, zda se napíše vlastní jméno, přezdívka, zdrobnělina nebo naprosto jiné, vymyšlené jméno. 28 z nich, tedy velká většina, vyplnila také pohlaví a datum narození. Jak je již ale patrné z první otázky, i věk není uveden vždy pravdivě. Facebook je dostupný veřejnosti starší 13let. Mezi dotazujícími bylo 7 žáků mladšího věku. 21 z nich také uvedlo své bydliště.

Graf 6.

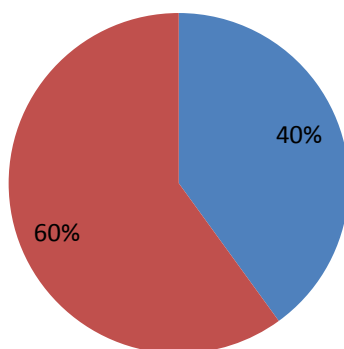
OTÁZKA Č. 7 – *Je vše z toho, co jsi o sobě vyplnil/a za údaje, pravdivé?*

Jak bylo již patrné v minulých otázkách, ne vše, co je uvedeno na sociálních sítích musí být nutně pravdivé. Proto jsem se respondentů ptala, zda i oni občas o sobě zalžou a vyplní o sobě něco, co není tak úplně pravda. 40% z dotázaných vyplnilo na svém profilu vše podle pravdy. Tím ale nemůžeme tvrdit, že mají kompletní profil. Pokud je něco, vyplnit nechtěli nebo co o sobě nechtěli prozradit (kromě povinných údajů), tak prostě nevyplnili. 60% z nich však v nějakém údaji zalhali. Mnohdy se jednalo o změnu či zkomolení svého jména, mnozí však zalhali i ve svém věku.

Graf 7.

JE VŠE Z TOHO, CO JSI VYPLNIL/A ZA ÚDAJE, PRAVDIVÉ?

■ ANO ■ NE

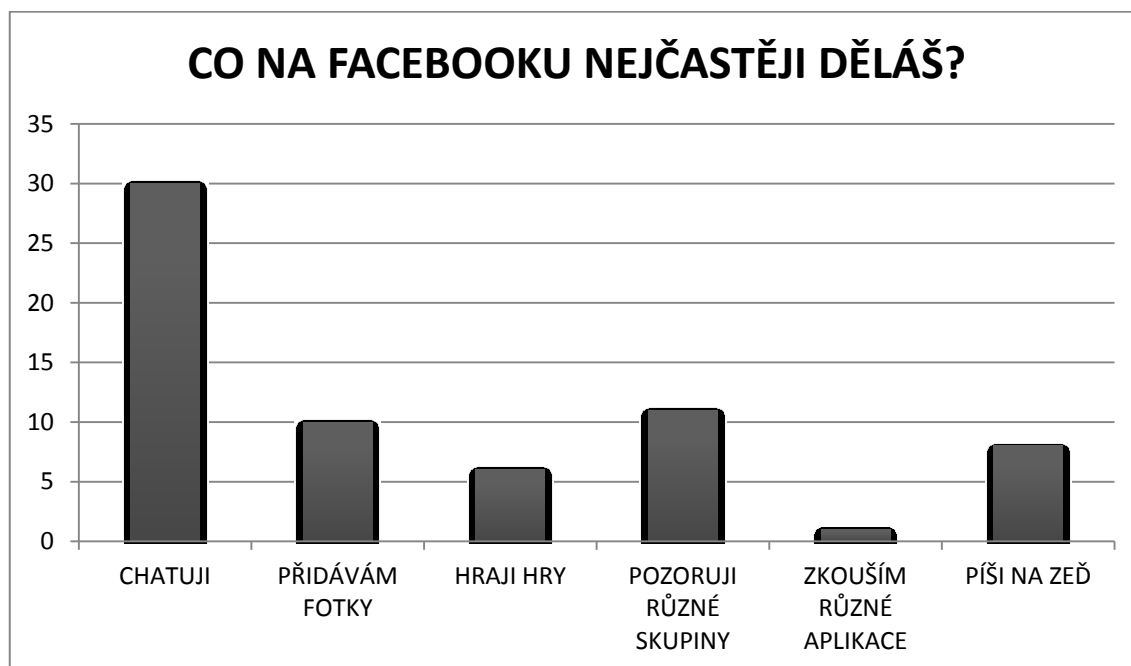
OTÁZKA Č. 8 – Co na Facebooku nejčastěji děláš?

Osmá otázka je třetí a poslední z otázek, která nabízí k odpovědi více možností.

Facebook neslouží pouze k seznamování lidí nebo k hledání těch už ztracených. Má spoustu aplikací a možností, které se zde dají dělat. Proto se nemůžeme divit lidem, kteří o Facebooku hovoří jako o „žroutu času“. Nejsou tak daleko od pravdy. Facebook disponuje tolika možnostmi, že opravdu zde můžete při hraní hry, sledování fotek, vyhledávání citátů nebo firem, strávit spoustu času.

Hlavním důvodem, proč Facebook lidé používají, je ale opravdu sblížení lidí. Pokud jste online (připojeni na internet), můžete „být se svými přáteli“. Proto se nedá čemu divit, že všichni z dotazovaných odpověděli, že na Facebooku používají nejčastěji chat. Ostatní aplikace používá jedna třetina z respondentů a méně.

Graf 8.

OTÁZKA Č. 9 – Kolik máš na Facebooku přátel?

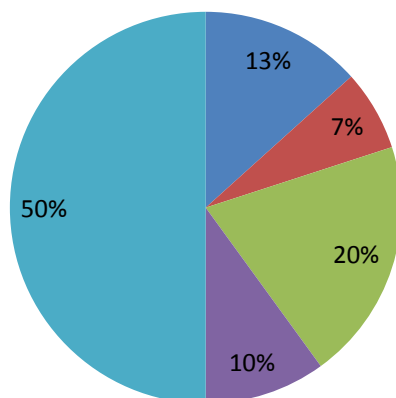
Otázky devět až třináct se zaměřují na přátelství mezi pubescenty. Snažila jsem poukázat na rozdíl mezi přátelstvím na sociální síti a mezi skutečným přátelstvím v reálném životě. Omlouvám se za použití slova „skutečný“. Některým lidem může přijít vztah přes sociální síť „skutečnější“ než kdyby se spolu vídali a vykládali si z očí do očí. Avšak stále považuji za důležité pro přátelství osobní kontakt. Jak je patrné i z následujících odpovědí, nejsem zastáncem podobného názoru sama. Mnozí si to možná jen neuvědomují.

Otázka číslo 9 se ptala na to, kolik mají respondenti na Facebooku přátel. Ano, pokud dovolíte někomu nahlédnout do vašeho profilu, sdílíte s ním různé zážitky, fotografie, události, apod. a hlavně přijal jste jeho žádost, stali se z vás „přátelé“. Polovina z dotazovaných uvedla, že má na Facebooku více než 300 přátel. Někteří dokonce uvedli počty kolem 700-800 přátel.

Graf 9.

KOLIK MÁŠ NA FACEBOOKU PŘÁTEL?

■ 0 až 50 ■ 51 až 100 ■ 101 až 200 ■ 201 až 300 ■ 300 a více

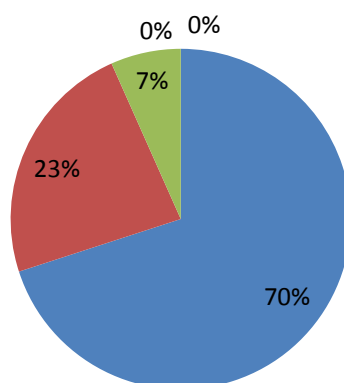
OTÁZKA Č. 10 – Kolik z nich vídáš alespoň jednou za týden?

Otázka desátá je spjata s předchozí otázkou. Ptala jsem se na to, kolik z uvedených „Facebookových přátel“ vídají alespoň jednou za týden. Tím jsem chtěla poukázat na zmínění fyzický kontakt a osobní setkání. Odpovědi byly velice podobné a pohybovaly spíše okolo 30 z nich. Napomáhá tomu také to, že dotazovaní jsou pubescenti, tedy žáci druhého stupně základních škol, a většinu z uvedených přátel vídávají ve škole nebo zájmových kroužcích.

Graf 10.

KOLIK Z NICH VÍDÁŠ ALESPŮŇ JEDNOU ZA TÝDEN?

■ 0 až 50 ■ 51 až 100 ■ 101 až 200 ■ 201 až 300 ■ 300 a více

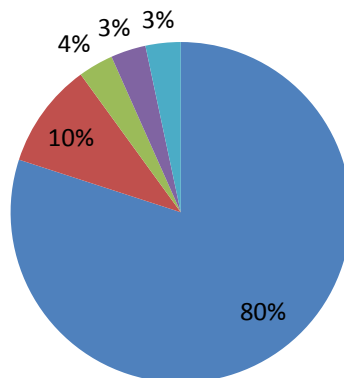
OTÁZKA Č. 11 – *Kolik z tvých přátel na Facebooku by si označil/a za opravdové přátele?*

Zde jsem se ptala, kolik mají tázání pubescenti opravdových přátel. Opět se pro porovnání můžeme vrátit k otázce číslo 9. V deváté otázce počty přátel značně převyšovaly 300 a více. Zde celých 80% odpovědělo, že za opravdové přátele nemohou považovat ani polovinu z těch, které mají na Facebooku. Objevovaly se také odpovědi, že za opravdové přátele by označili pouze jednoho nebo dva z nich. Průměr byl však kolem 20 lidí.

Graf 11.

KOLIK Z TVÝCH PŘÁTEL NA FACEBOOKU BYS OZNAČIL/A ZA OPRAVDOVÉ PŘÁTELE?

■ 0 až 50 ■ 51 až 100 ■ 101 až 200 ■ 201 až 300 ■ 300 a více

OTÁZKA Č. 12 – *Přidáváš si na Facebook do přátel i cizí lidi, které si třeba viděl/a jen jednou nebo vůbec?*

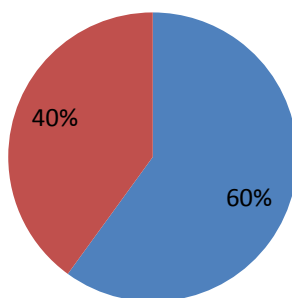
Jak už jsem uvedla výše, pojem „přítel“, který nabízí aplikace Facebook neznamena úplně to stejné, co si pod ním představíme v reálném životě.

V této otázce jsem se ptala, zda si pubescenti přidávají do svých přátel na Facebooku i cizí lidi. 60% z nich odpovědělo, že ano. Z toho můžeme soudit, že tento pojem se opravdu v úrovni sociálních sítí a reálného života liší.

Graf 12.

PŘIDÁVÁŠ SI NA FACEBOOK DO PŘÁTEL I CÍZÍ LIDI, KTERÉ SI TŘEBA VIDĚL/A JEN JEDNOU NEBO VŮBEC?

■ ANO ■ NE

OTÁZKA Č. 13 – *Kolik času trávíš s přáteli mimo školu?*

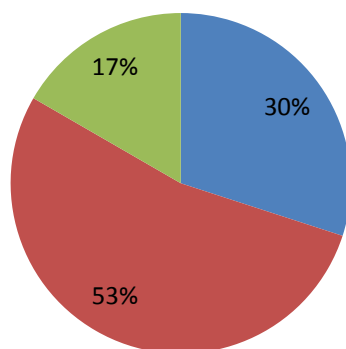
Touto otázkou jsem se snažila zjistit, kolik času tráví pubescenti se svými přáteli i mimo školu. Nejčastější odpovědí bylo asi 3 hodiny. Pět z nich však také odpovědělo, že se snaží s přáteli trávit co nejvíce volného času a jsou s nimi téměř celé odpoledne. Našly se i takové odpovědi, ve kterých bylo, že v týdnu nemají na své přátele vůbec čas například z důvodu mnoha zájmů nebo že se jim ven chodit nechce.

Pokud porovnáme odpovědi z otázkou číslo 3, kdy na otázku „Kolik hodin denně jsi na počítači?“ odpovědělo 20 lidí z dotazovaných, že 3 až 5 hodin denně s odpovědí na otázku třináct „Kolik času trávíš s přáteli mimo školu?“, kdy údaj 3 až 5 hodin uvedlo 16 lidí, můžeme usoudit, že nejspíš má v dnešní době přednost technika.

Graf 13.

KOLIK ČASU TRÁVÍŠ S PŘÁTELI MIMO ŠKOLU?

■ 0 až 2 h ■ 3 až 5 h ■ 6 až 8h

OTÁZKA Č. 14 – *Myslíš si, že je pro tebe jednodušší bavit se s přáteli přes chat nebo osobně?*

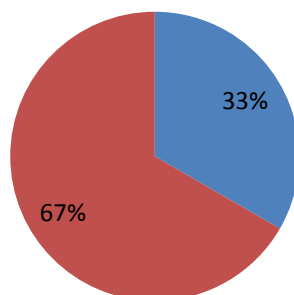
I tato otázka poukazuje na sociální síť vs. realitu. Ptala jsem se totiž, zda je pro ně lepší bavit se s přáteli a řešit různé věci přes Facebook, tedy chat, nebo zda je pro ně lepší osobní kontakt. Zde jedna třetina odpověděla, že mají raději rozhovory a řešení věcí přes chat. Uváděli důvody, jako že se potom méně stydí, jsou otevřenější, napsali by takové věci a takovým způsobem, které by nikdy z očí do očí nejspíše neřekli, cítí se u toho sami lépe a jsou pohotovější.

Dvě třetiny odpověděly, že mají více rádi osobní kontakt a rozhovor. Líbila se mi jedna odpověď, kdy slečna řekla, že si raději důležité věci říká s lidmi z očí do očí, protože při psaní zpráv svému protějšku nevidíte do očí, nevidíte, jak se tváří a tím pádem můžete být nepochopeni. Sama jsem něco podobného zažila a oprava pokaženého a nepochopeného je potom těžší, než si vše rovnou říci do očí.

Graf 14.

MYSLÍŠ SI, ŽE JE PRO TEBE JEDNODUŠŠÍ BAVIT SE S PŘÁTELI PŘES CHAT NEBO OSOBNĚ?

■ CHAT ■ OSOBNĚ

OTÁZKA Č. 15 – *Jsi na Facebooku zcela veřejný/á nebo viditelný/á jen pro přátele?*

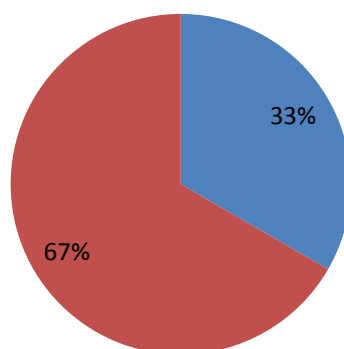
Důležitou funkcí Facebooku je nastavení soukromí. Mnozí tento fakt přehlíží z důvodu, že si na nic takového nevzpomenou, nevědí o této funkci nebo je jim jedno, kdo se na jejich profil podívá, a neuvědomují si možná rizika. Každého příspěvku je možné nastavit jeho viditelnost, tedy zda příspěvek mají vidět pouze přátelé nebo celý svět. Nastavení soukromí je možné také v hlavním nastavení, neboli v úpravě profilu.

Z tohoto důvodu se pro mě zdálo být důležité položit otázku, zda jsou žáci na Facebooku zcela veřejní, tedy zda si jejich fotky, příspěvky a veškeré jejich dění na Facebooku může prohlédnout kdokoli, nebo zda tyto informace mají obstarány nastavením soukromí a jsou viditelní pouze pro své přátele. Dvě třetiny mají nastaveno určité soukromí a sdílí informace pouze s těmi, které mají na svém profilu označeny za své přátele, avšak celá jedna třetina své soukromí nijak neřeší. Udávali například vysvětlení, že na Facebooku nemají žádné intimní fotky nebo informace a že tam nevkládají nic, za co by se měli stydět.

Graf 15.

JSI NA FACEBOOKU ZCELA VEŘEJNÝ/Á NEBO VIDITELNÝ/Á JEN PRO PŘÁTELE?

■ ZCELA VEŘEJNÝ/Á ■ VIDITELNÝ/Á JEN PRO PŘÁTELE

OTÁZKA Č. 16

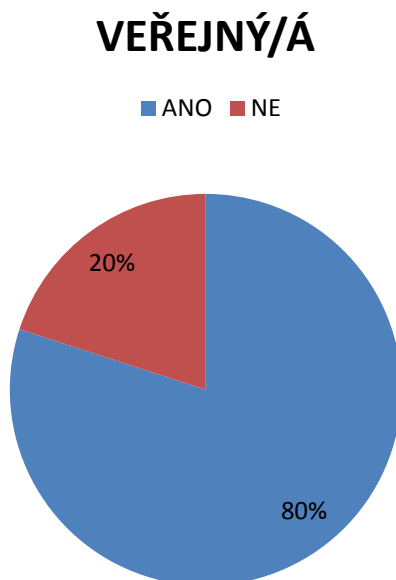
Otázka číslo šestnáct úzce souvisí s předchozí otázkou a je rozdělena na dvě části. Ti, kteří označili, že jsou na Facebooku zcela veřejní, vyplňovali první část, ti, kteří jsou viditelní pouze pro přátele, vyplňují druhou polovinu otázky.

a) Pokud si veřejný/ná

Uvědomuješ si rizika, které z toho plynou? Víš, že si o tobě může každý vše přečíst?

V předchozí otázce vyplnilo 10 z dotazovaných, že jsou na Facebooku zcela veřejní. 8 z nich si uvědomuje rizika, která z toho mohou plynout, ale i tak je jim to jedno. Podle nich není nic, čeho by se dalo na jejich profilu zneužít nebo za co by se měli stydět. 1 odpověděl, že si neuvědomil, že si nenastavil soukromí a 1 odpověděl, že až do teď si nepřipouštěl rizika a nemyslela na ně.

Graf 16. a)

b) Pokud si viditelný/ná pro přátele

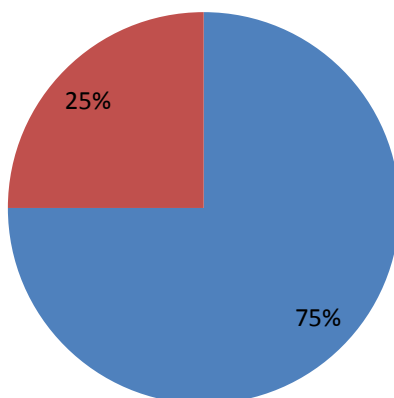
Víš, že ani tak nejsi úplně chráněný/ná a co si s kým píšeš nebo vkládáš, není úplně tajné?

20 respondentů v předchozí otázce odpovědělo, že jsou na Facebooku viditelní pouze pro své přátele. Položila jsem jim otázku, zda si uvědomují, že i tak nejsou naprosto chráněni, protože pokud něco vložíte na internet, nikdy to není anonymní a stává se to již součástí internetu. 15 z nich uvedlo, že si to uvědomují s komentářem, že je to stále lepší, než být naprosto veřejný a tím pádem nechráněn vůbec. 5 z nich si však myslelo, že nastavením soukromí na svém profilu vše končí a nikdo se nikdy nedostane k jejich informacím.

Graf 16. b)

VIDITELNÝ/Á JEN PRO PŘÁTELE

■ ANO ■ NE

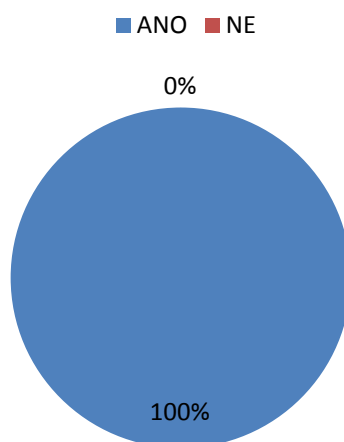
OTÁZKA Č. 17 - Ví tvoji rodiče, že máš založený účet na Facebooku?

Následující 3 otázky se týkají komunikaci mezi rodičem a pubescentem, dohlížení na život svých dětí, na jejich ochranu.

V otázce číslo sedmnáct jsem se dověděla, že naprosto všichni rodiče z dotazovaných pubescentů vědí o tom, že jejich dítě má založený účet na Facebooku. Ví to dokonce i rodiče sedmi dotazovaných dětí, které ještě nemají potřebný věk na založení si profilu na Facebooku. Otázkou tedy zůstává, zda rodiče vědí o možnostech, které se na Facebooku skrývají, o možných rizicích a o jistých pravidlech, které Facebook určil pro založení účtu.

Graf 17.

VÍ TVOJI RODIČE, ŽE MÁŠ ZALOŽENÝ ÚČET NA FACEBOOKU?

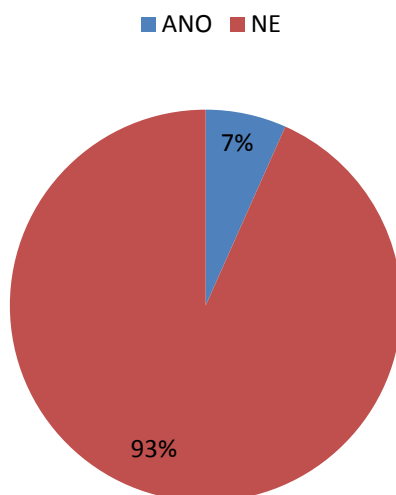

OTÁZKA Č. 18 - Zakazují ti tam chodit?

Pouze dvěma pubescentům zakazují rodiče navštěvovat stránky Facebooku. Zjistila jsem, že je to převážně formou trestu, který se vztahuje na zákaz používání celého počítače. Zbytek, tedy 93% dotazovaných není v tomto ohledu omezován. Jelikož jsme z první otázky zjistili, že sedmi z dotazovaných nebylo ještě 13 let, tedy nesplňují ani podmínky pro založení si účtu na Facebooku, nastává opět stejná otázka jako u předchozích odpovědí, zda o této podmínce rodiče vědí a zda si sami uvědomují možná rizika.

Graf 18.

ZAKAZUJÍ TI TAM CHODIT?

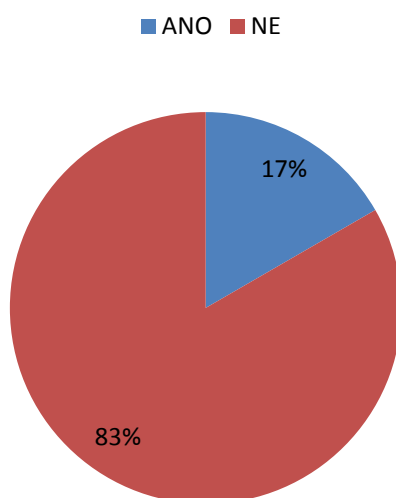

OTÁZKA Č. 19 - *Hlídej ti nějak čas, který tam strávíš?*

Když už rodiče dětem Facebook dovolili nebo jednoduše, když už pubescenti mají založen účet na Facebooku, který téměř pravidelně navštěvují, zajímalo mě, zda rodiče alespoň hlídají dětem čas, který na něm a celkově na internetu či počítači tráví. I zde jsem se setkala s podobnými odpověďmi, tedy že je to rodičům celkem jedno, jak dlouho jsou jejich děti na počítači nebo dokonce, že se ani nestarají o to, co jejich dítě zrovna dělá. Ve věku patnácti let je to již pochopitelné, avšak věk jedenáct a dvanáct let u pubescentů mi přijde ještě dosti adekvátní na to, aby se jejich rodiče zajímali více i o jejich volný čas. Opět vidíme, že pouze u pěti z respondentů rodiče hlídají jejich čas trávený na Facebooku. Nejedná se ale pouze jen o ty nejmladší.

Graf 19.

HLÍDAJÍ TI NĚJAK ČAS, KTERÝ TAM TRÁVÍŠ?

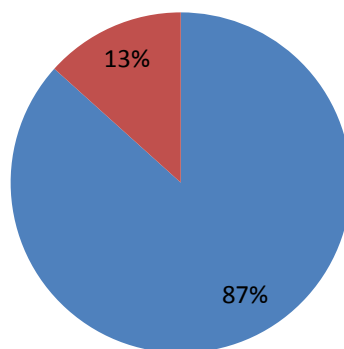
OTÁZKA Č. 20 - *Víš, že Facebook je přístupný až od 13 let?*

Poslední otázka byla spíše jen formální a to z toho důvodu, že většina z dotazovaných splnila podmínky pro registraci na sociální síti Facebook. Ptala jsem se na to, zda vědí o tom, že Facebook vůbec má tato pravidla a že je tedy přístupný veřejnosti od 13 let. 26 z nich o této podmínce vědělo. Když tedy opět vezmeme do úvahy věk respondentů, zjistíme, že toto pravidlo nemá moc velký význam. Pouze 4 odpověděli, že o tomto pravidle nevěděli. Dva z nich měli již dokonce 14 let, takže se jich to již formálně ani netýkalo. I tak to pro ně bylo neznámé.

Graf 20.

VÍŠ, ŽE FACEBOOK JE PŘÍSTUPNÝ AŽ OD 13 LET?

■ ANO ■ NE

10. SHRUTÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo to, aby si pubescenti uvědomili, že i když si myslí, že jejich chování na sociálních sítích nikomu neublíží a že se jim přeci nemůže nic stát, i tak jsou ukryta mnohá rizika, která neopatrným jednáním mohou postihnout i je. Nejedná se jen o to, že by se mohli stát středem kyberšikany, ale že se mohou vzdálit svému okolí, že přátelství si vyžaduje osobní setkávání, prožitky, rozhovory a samozřejmě, že je pro ně důležitý také pohyb.

Z dotazníků vyplynulo, že jedna třetina z respondentů jsou na Facebooku zcela veřejní, tudíž viditelní pro všechny ostatní uživatele. Většina sice tvrdí, že si uvědomují rizika, která z toho mohou plynout, ale nemůžeme si tím být naprosto jistí. Neznám totiž sama žádný program, který by výrazným způsobem tuto skutečnost sděloval. K tomu mě vede už jen to, že více jak polovina z dotazovaných si na Facebook přidává do přátel i lidi, které nikdy neviděli osobně nebo je znají jen minimálně. Také počet „Facebookových přátel“ a těch opravdových přátel se velice liší. Polovina respondentů má na Facebooku více jak 300 přátel, ovšem asi pouhých 20 vídají alespoň jednou týdně. Berme však v úvahu to, že dotazovaní jsou žáky druhého stupně základní školy, tudíž většinu z nich tvoří spolužáci. Na otázku, kolik z nich však považují za opravdové přátele, nejčastěji odpovídali 2 až 10 z nich. Dvě třetiny také uvádějí, že je pro ně lepší osobní setkání a komunikace než přes chat. Je to sice hezké, ale stále to ve mně evokuje malou otázku, zda si to žáci neuvědomili až při vyplňování dotazníků. Pokud totiž porovnáme přátele na Facebooku, opravdové přátele, lidi, se kterými se schází a jak často se s nimi vídají, ... Pokud porovnáme otázky 2, 3 a 13, zjistíme, že pubescenti tráví na počítači průměrně pět dní v týdnu. 20 dotazovaných uvedlo, že na počítači jsou přibližně 3 až 5 hodin za den. Na otázku číslo 13. *Kolik času trávíš se svými přáteli mimo školu* odpovědělo 9 z nich že maximálně 2 hodiny a 16 z nich že přibližně 3 až 5 hodin. Z toho můžeme tedy usoudit, že na počítači jsou děti více, než venku s přáteli.

Možná si jistým způsobem uvědomují rozdíl v přátelství, ale i tak je jejich soukromí značně narušeno. Dnešní mládež má pocit, že se stále musí určitým způsobem projevat, a tak své názory a pocity sdílí na sociálních sítích. Každý *like* či *komentář*

jsou pro ně znakem uznání, mají pocit, že je někdo slyší, někdo jim rozumí, někam patří. Co se však stane s psychikou pubescenta, když bude na sociální síti ignorován?

Všichni respondenti uvedli také to, že jejich rodiče vědí o jejich účtu na Facebooku. Pouze pěti z nich je však určitým způsobem hlídán čas, který na něm tráví a pouze dvěma je v rámci určitého trestu zakázán přístup. Trest má však počátky v jiné sféře. Je dobré dávat pubescentům naprostou volnost na sociálních sítích? Přeci jen se většina rodičů zajímá o své děti, zda vstávají včas, zda chodí do školy, s kým a kam jdou ven a v kolik hodin se vrátí domů. Sociální sítě jsou určitým druhem jejich další reality. Dle mého názoru je proto normální se trochu více zajímat i o jejich virtuální život.

ZÁVĚR

Z této bakalářské práce s názvem *(Ne)přítel pubescentů jménem Facebook* jsme se dověděli, co znamená pojem pubescent. Že je první část dospívání, která u dívek nastupuje asi o rok dříve než u chlapců a počítá se mezi desátým a patnáctým rokem života. Že v tomto období prochází člověk mnohými změnami jak už psychickými, tak fyzickými. Mění se jeho postoj na život, na své okolí, na sebe samého. Nejedná se však o nic, co by probíhalo za pomoci pouhého prozření. Právě naopak. Hormonální změny v těle pubescenta jsou složitou věcí, proto i životní situace v tomto období není věcí lehkou. Člověk hledá sám sebe a mnohdy se umí upínat k rizikovému chování, jako je neopatrný sexuální život, hazardování se svým zdravím či sklon k návykovému chování.

Já se v této práci zaměřila na návykové chování zvané netholismus, konkrétně na závislost na sociální síti Facebook. Otázkami bylo, zda děti, které jsou mladší 13 let (podmínka pro založení si účtu), používají tuto sociální síť, co vede pubescenty k tomu, používat Facebook, zda jsou na něm dosti opatrní a zda je dnešní svět plný moderních technologií neokrádá o jejich čas, o jejich dětství, rozvíjení se a zkušenosti do života.

Z použitých dotazníků bylo zjištěno, že pubescenti netráví veškerý svůj volný čas jen na počítači, ale opravdu se i mezi sebou scházejí. Ovšem, jak bylo již v práci zmíněno, existuje spousta přenosných technologií, které umožňují taktéž připojení na internet, a proto nemůžeme přesně vysledovat, co pubescenti spolu venku dělají, zda jsou od sociální sítě „odpoutáni“. Další, docela závažnou věcí bylo to, že pubescenti si přidávají na Facebooku do svých „přátel“ i lidi, které vůbec neznají. Možná je to způsobeno pocitem samoty a nepochopení ze svého okolí, však toto chování je při nejmenším značně neopatrné. Ze všech dotazovaných pubescentů rodiče vědí o tom, že jejich dítě má založený účet na Facebooku, avšak pouze pěti je hlídán čas, který na něm tráví a pouze dvěma je Facebook zakazován, a to formou domácího trestu.

Pro lepší informovanost by bylo samozřejmě vhodnější provádět výzkum plošněji, například v rámci celého okresu a jistě by bylo i zajímavé zjištění porovnat používání

Facebooku u dětí ve městech a na vesnici. Avšak si myslím, že tento malý nástin pochopení problematiky byl pro mé účely dostačující.

Nemalou část práce zabral i výčet neinfekčních onemocnění, jako je cukrovka, obezita, vysoký krevní tlak, atd., které mohou být způsobeny nedostatkem pohybu a špatnou životosprávou. Proto bychom měli dbát na to, aby naše děti a další budoucí generace neseděli pouze ve škole u učení a doma u televize či počítače, ale aby měli dostatek pohybu, čerstvého vzduchu a pravidelného a kvalitního jídla. Nezavírejme děti do místností, ale nechme je rozvíjet svoji představivost a především, dovolme jim být dětmi.

ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AKTUÁLNĚ. *Facebook*. [online]. [cit. 2. 11. 2010]. Dostupné na: <<http://www.aktualne.cz/wiki/ekonomika/facebook/r~i:wiki:1064/>>

BARTKO, D. *Moderní psychohygienu*. 2. vyd. Praha: Panorama, 1980. 472 s.

BAUMAN, L., RICH, R. *Jak přežít pubertu: Průvodce pro rodiče a děti*. 1. vyd. Praha: Lidové noviny, 2001. 143 s. ISBN 80-7106-440-8

BEZPEČNÝ INTERNET. *Rizika sociálních sítí*. [online]. Dostupné na: <<http://www.bezpecnyinternet.cz/zacatecnik/socialni-site/rizika.aspx>>

ČAČKA, O. *Psychologie dítěte*. 3. vyd. Tišnov: Sursum, 1997. 155 s.

GÖHLERT, F. CH., KÜHN, F. *Od návyku k závislosti*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, 2001. 144 s. ISBN 80-7202-950-9

JIRÁSEK, J. *Velká školní encyklopedie: Věda a technika*. 1. vyd. Praha: JAN VAŠUT, 2002. 480 s. ISBN 80-7236-312-3

KOLEKTIV AUTORŮ. *Lexikon vědomostí*. Praha: Levné knihy, 2008. 235 s. ISBN 978-80-7309-601-4

KOVAL, J. *Internet: 101 praktických rad*. 1. vyd. Praha: Ikar, 1997. 72 s. ISBN 80-7202-197-4

KULHÁNKOVÁ, H., ČAMEK, J. *Fenomén facebook*. 1. vyd. Kladno: Jabub Čamek – BigOak, 2010. 128 s. ISBN 978-80-904764-0-0

KURIC, J. a kol. *Ontogenetická psychologie*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986. 264 s.

LUPA.CZ. *Facebook: exkluzivní fenomén*. [online]. [cit. 6. 6. 2006]. Dostupné na: <<http://www.lupa.cz/clanky/facebook-exkluzivni-fenomen>>

MACHOVÁ, J. *Biologie člověka pro učitele*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010. 269 s. ISBN 978-80-7184-867-7

MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. a kol. *Výchova ke zdraví*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 296 s. ISBN 978-80-247-2715-8

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislosti*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 150 s. ISBN 80-7178-432-X

NEŠPOR, K. *Vaše děti a návykové látky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001. 157 s. ISBN 80-7178-515-6

POKORNÝ, V., TELCOVÁ, J., TOMKO, A. *Patologické závislosti*. 2. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002. 194 s. ISBN 80-86568-02-04

RICHTEROVÁ, L., HOLUB, V., MEČÍŘ, J., TRNKA, V. *Psychopatologie*. 2. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1969. 176 s.

SEVERA, M., KRŠKA, L. *Černá ovce facebooku*. 1. vyd. Jindřichův Hradec: Economicus, 2013. 198 s. ISBN 978-80-905214-3-8

SIMPSON, A. *Internet pro každého*. 1. vyd. Brno: SoftPress, 2000. 287 s. ISBN 80-902824-3-1

STRATTON, P. *Psychobiology of the human newborn*. 1. Vyd. New York: John Wiley S. Sons, 1982. 270 s.

ŠANCE DĚTEM. *Jsou dnešní děti přetížené?* [online]. [cit. 2. 9. 2013]. Dostupné na: <<http://www.sancedetem.cz/srv/www/content/pub/cs/clanky/jsou-dnesni-deti-pretizene-91.html#hrani>>

ŠIMSOVÁ, J., STRAKOVÁ, M. *Cvičení pro obézní děti*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1972. 121 s.

TAXOVÍ, J. *Pedagogicko-psychologické zvláštnosti dospívání*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987. 273 s.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 528 s. ISBN 80-7178-308-0

WIKIPEDIE. *Facebook*. [online]. [cit. 8. 3. 2015]. Dostupné na: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Facebook>>

WIKIPEDIE. *Internet*. [online]. [cit. 13. 2. 2015]. Dostupné na: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Internet>>

WIKIPEDIE. *Sociální síť*. [online]. [cit. 28. 2. 2015]. Dostupné na: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_s%C3%AD%C5%A5>

WIKIPEDIE. *Závislost*. [online]. [cit. 5. 1. 2015]. Dostupné na: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1vislost_\(psychologie\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1vislost_(psychologie))>

WIKIQUOTE. *Wikicitáty*. [online]. [cit. 28. 2. 2013]. Dostupné na: <http://cs.wikiquote.org/wiki/Marek_Eben>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. – Věk respondentů

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. – Věk respondentů

Graf 2. – Kolik dní v týdnu jsi na počítači

Graf 3. – Kolik hodin denně jsi na počítači

Graf 4. – Co na počítači nejčastěji děláš

Graf 5. – Kolik hodin denně jsi na Facebooku

Graf 6. – Co vše si o sobě vyplnil/a za údaje na Facebooku

Graf 7. – Je vše z toho, co jsi o sobě vyplnil/a za údaje, pravdivé

Graf 8. – Co na Facebooku nejčastěji děláš

Graf 9. – Kolik máš na Facebooku přátel

Graf 10. – Kolik z nich vídáš alespoň jednou za týden

Graf 11. – Kolik z tvých přátel na Facebooku by si označil/a za opravdové přátele

Graf 12. – Přidáváš si na Facebook do přátel i cizí lidi, které si třeba viděl/a jen jednou nebo vůbec

Graf 13. – Kolik času trávíš s přáteli mimo školu

Graf 14. – Myslíš si, že je pro tebe jednodušší bavit se s přáteli přes chat nebo osobně

Graf 15. – Jsi na Facebooku zcela veřejný nebo viditelný jen pro přátele

Graf 16. a) – Veřejný – uvědomuješ si rizika, která z toho plynou

Graf 16. b) – Jen pro přátele – víš, že ani tak nejsi úplně chráněn/á

Graf 17. – Ví tvoji rodiče, že máš založený účet na Facebooku

Graf 18. – Zakazují ti tam chodit

Graf 19. – Hlídnají ti nějak čas, který tam strávíš

Graf 20. – Víš, že Facebook je přístupný až od 13 let

PŘÍLOHA

DOTAZNÍK

Tímto bych ráda poprosila o vyplnění dotazníku, týkajícího se času trávení na počítači, konkrétně na Facebooku. Odpovědi budou naprosto anonymní a využity pouze pro účely mé bakalářské práce na Pedagogické fakultě MU v Brně. Dotazník se skládá z dvaceti velice jednoduchých otázek, které jistě nezaberou moc času. Jejím vyplnění mi velmi pomůžeš. Předem děkuji =)

1. Věk –

2. Kolik dní v týdnu jsi na počítači?

3. Kolik hodin denně jsi na počítači?

4. Co na počítači nejčastěji děláš? Vyber více možností
 - učení
 - pouštím si filmy
 - poslouchám muziku
 - vyhledávám si informace na internetu
 - Facebook
 - jiné

5. Kolik hodin denně jsi přibližně na Facebooku?

6. Co vše si o sobě vyplnil/a za údaje? Vyber více možností
- jméno
 - bydliště
 - škola
 - práce
 - vztah
 - datum narození
 - pohlaví
 - kontaktní údaje
7. Je vše z toho, co si o sobě vyplnil/a za údaje, pravdivé?
8. Co na Facebooku nejčastěji děláš? Vyber více možností
- chat
 - přidávám fotky
 - hraji hry
 - pozoruji různé skupiny
 - zkouším různé aplikace
 - píši na „zed“
 - poslouchám muziku
 - jiné
9. Kolik máš na Facebooku přátel?
10. Kolik z nich vídáš alespoň jednou za týden?
11. Kolik z tvých přátel na Facebooku by si označil/a za opravdové přátele?

12. Přidáváš si na Facebook do přátel i cizí lidi, které si třeba viděl/a jen jednou nebo vůbec?
13. Kolik času trávíš s přáteli mimo školu?
14. Myslíš si, že je pro tebe jednodušší bavit se s přáteli přes chat nebo osobně?
15. Jsi na Facebooku zcela „veřejný/ná“ nebo viditelný/á“ jen pro přátele?
16. a) Pokud si veřejný/á
Uvědomuješ si rizika, která z toho plynou? Víš, že si o tobě může každý vše přečíst?
- b) Pokud si viditelný/ná pro přátele
- Víš, že ani tak nejsi úplně chráněný/á a co si s kým píšeš nebo vkládáš, není úplně tajné?
17. Ví tvoji rodiče, že máš založený účet na Facebooku?
18. Zakazují ti tam chodit?
19. Hlídkají ti nějak čas, který tam strávíš?
20. Víš, že Facebook je přístupný pouze pro lidi od 13 let?